

Landskap: Småland. Upptecknat av: Edla Jonasson.
 Härad: Bohuslän. Adress: Himeryd.
 Socken: Himeryd. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1938. Född år _____ i _____

Tunnsåll:

- Sågen om troll som tog få, ville ge vedergrällning. 1-2.
 Bonden, som var snål, betalade ej bonten för
 tröstning, blev utfattig. 3-5.
 Huskru, som korsat allt, fick gjort en duk av
 en trollsvinn. 6-7.
 Bonden som skaffade sin son en trolldotter
 till fastelövinn, var stugg mot henne. 8-11.
 Väpnastron. 12.
 Ljupodling. 13.
 Hölåstern. 14.
 Återn, såld m. m., kryskål, potatis. 15.
 Husdjuren släppes på vägen. 16.
 Norrbysing. 17.

5708

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jonsson
 Härad: Summerbo Adress: Himmeryd.
 Socken: Himmeryd. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1938 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

Innehåll: fortsättning.

Honnsädd s. andra tädeslag. sid. 18.
 Säger om namnet på en sjö. " 19.
 Regler för skönt. " 20.

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jönarson
Härad: Sunneleva Adress: Heimeryd
Socken: Heimeryd Berättat av: Majagren
Uppteckningsår: 1938 Född år 1786 i Herrabälminge

1.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var en bonde som ägde sin små-
luträp (fär). En dag var dessa rysat-
last försvunna, man letade i flera
dagar, men man fan ej ett hår.
Huset var fullt av tårar att vargarna
tagit dem. Utan han sade trallern
i skogsbäret har dem näst. En tid
däråfter gick han en torgsdagsmar-
gon innan solen gått upps ut för
att leta efter de försvunna fåren.
När han kom ett stycke på vägen
av skogsbäret såg han uppåt
då fick han se att hela stämten
ändå upps till Kåret var pullagt av

Skriv endast på denna sida!

silversmynt fyraspescers (valår) mynten
låga i rader kant i kant. Hrusten
stad en stund i stumm färvärning
så gick hon än här å ändå åvån-
de på mynten. ja verkligen var
det ej riktiga pengar ja, Och en så
dan massa ben. Du måste ha spän-
ga hem och am tala, att skongbergs
Arallen lagt lagt ut en väldig
mängd silversmynt som betal-
ning för smalen, Men när man
kom dit var det ej fler mynt
kvar än de som hrusten vändt
alla som han ej vidäet syntes ej
Men sade att när han ej tag smat
Arallens vedergåttning tag Arallen
mynten igen.

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Janassa
Härad: Lommehärad Adress: Lönneby
Socken: Lönneby Berättat av: Majgösta (Magers) 1938
Uppteckningsår: 1938 Född år omkring 1780

3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Denna sägen är berättad av min
mormor, som hon kallades i dagligt tal
för Majgösta, hon dog 1868 vid midnatt-
mar, 88 år gammal. Hon var född i her-
skälninge. (2 andra sägner som medföljer)
Det var en ~~stort~~ snål bonde som kräde
att de små lomtarna plägade att bära
Südeskärmar till hans lagals snål som
var, ville han ej betala röst för träven
utan röst för vad, där var i lagalvet
en fattig backstusittare med en son
som hjälps. åtag sig att pläja (trärka)
vad som var i lagalvet för en viss summa
de utbetade från tidigt på morn till

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland
 Härad: Sunnerbo
 Socken: Himmeryd
 Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: E. Jonasson
 Adress: Himmeryd
 Berättat av: Kajsa Petä
 Född år i

4.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Sena kväll, på kvällen hadde det
 sjunkit i lavet men på mornen var
 där lika mycke, Backstuvittalen sade
 åt banden du måste betala vint för korn
 på kaka det tror du vel, då sade banden
 när de hadde hålligt på några dagar
 till sade faderen till sin son gå hem till
 mor å säg att jag kommer ej i kväll
 jag skall se om inte gämnisse deas
 hit såd, Han sade sig i ett häm av
 lagen, ut mot midnatt, fick han höra
 ett väldigt stans, i stånaden inkom
 lamten med en båda efte en lång rad dra
 efters en liten liten son stånade väldigt

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: S. Jonasson
Härad: Sunnerbo Adress:
Socken: Himmeryd Berättat av: Majasrute.
Uppteckningsår: 1938 Född år i

5
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

da sat backstusittasen till, vad i He-
stönj du så för. Gæmisse trodde att
det var bonden, så han sade år du inte
nåjd, han är bara nattagammal, då skall
jag draga härn vad jag dragit hit. Bon-
den blev aldeles utfattig inom 3 år

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jonasson
Härad: Luråker Adress: Hinneryd
Socken: Hinneryd Berättat av: Min mormors mor
Uppteckningsår: 1938 Född år 1780 i Herrabåtninge

6
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

För ganska länge sedan bodde på gård^{en}
i Hättja en bondhustru som brukade
att rita ett kors över allt som hon had-
de i husa. Till denna kom en dag en
aldeles främmande kvinna bondhust-
run som visste sig i en kända alla
där på orten. Blev lite häysen när den
främmande inträdde. När hon hälsat
frågade han om han ej kunde på något
att göra såsom kårda eller spåna nå-
end. Men så utbrast han du har inte
något som du och hus korsat över
utan det lina som ligger på rät-
bocken hustrun sånade det glad i

Skriv endast på denna sida!

hågen, han tänkte mitt lin återse jag
aldrig mer, men i samma måsade
han för sig själv det var nog en trall-
packa. En tid därefter återkom
samma kvinna bärande en packe un-
der armen, när hon kommit in län-
hon fram en linne duk så fin att ingen
sett något så vackert. Bondhustrun
frågade i sin häpenhet hur mycket
hon skulle betala, Då sade den främ-
mande du har icke något, utan
uti skulet i under hemkvamen
där är 17 ägg som du icke körsat över
dess ägg vete ej hustrun om, Duken
ville emellertid hon icke ha i huset
utan skänkte den till altarduk
till en kyrka

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jonsson
Härad: Sunnebo Adress: Heimbygd
Socken: Heimbygd Berättat av: Nils Jonsson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1836 i Gäddby Kronogård

8.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Denne sägen är från Mackeryds socken
i en ley vid namn Ryd i skogen
ett mycke mycke stort flyttblock
samt flera mindre sådana dessa block
heta än i dag sjynabostenarna. En gång
för mycke länge sedan bodde där
en trollmar med sina döttrar, I byn
bodde en rik storbonde han hadde
en son hans fader var död och hans
mor gammal så han skulle se sig om
efter en festekvinna. En kalen köst-
kvätt gick han åstad med sin pit-
bössa, kommen till ovannämnda plats
fick han se en flickgestalt han hälsade

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland
Härad: Lunnarbo
Socken: Himmerby
Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: Eolfa Jonasson
Adress: Himmerby
Berättat av: Nils Gunnarsson
Född år 1836 i Sjömyd Kronogård

9
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

med dessu ord. God afton fästeterrinn
han svarade tack för det fästesven, så
utbrast han, håll ord med vad du
sagt och kom hit och möt mig här i
dag om ett år. Men när han väl fått
hemma till gården ångrade han sitt val
så att han plågade, henne med alls
all slags tungt arbete, när han red
bort på någon fest sason. Berätas eller
dyligt fick han aldrig lov att vara
med utan han befälde att han
skulle bocka å rödja oömliga
stycke mark, men trots allt
hans omildhet var han id god

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: E. Jonasson
 Härad: Sunnerbo Adress: _____
 Socken: Hinneryd Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1938 Född år _____ i _____

10.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

vigår. På en dag skulle han rida
 bort, på kvällen, när han sadlat sin
 häst fick han se att han inte hadde
 någon sko på ena bakfoten då rassa-
 de han kom i håll upps hästens fot
 men skon var färliten åt baren
 då rät han till, å så rasande han
 än var sade han helt lungt det
 kan du väl toppa lite, gav du det
 då. Hon tog skan i drag ett litet
 tag men då varst den för vid, då
 blev han ändå argare än förr
 å sade nu gjärde du det bara skon
 är nu mycke för vid. Kämpen

Skrif endast på denna sida!

ACC. N:R. 5708
Landskap: Småland Upptecknat av: S. Jonasson.
Härad: Sunnerbo Adress: _____
Socken: Skinneröd. Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1938 Född år _____ i _____

11.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

där krämp du! då han detta gjäst var
han lugg, han sad hur han du kunn-
nat låta mig behandla dig såsom jag
gjäst och aldrig tagit igen du som
är hemskt stack. Då sade han det
måste jag vara min mor, då jag
envisades med att jag ville bli
din hustru. Sedan den dagen var
han ej stygg vid henne.

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edda Jonasson
 Härad: Ljusåla Adress: Himmeby
 Socken: Himmeby Berättat av:
 Uppteckningsår: 1938 Född år i

12.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Värfudagsafton var på 17-1800-talet
 den dagen då man ej skulle ha
 lysre på kvällarne, man plögade
 säga man skall lägga sig nyl dags-
 gus på värfu-aften, och ligga tills
 Michelsmesse när man plögade tala
 om att på fredagsmorn kommer
 tranan med gus på sängen.

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jonasson
Härad: Lunnarö Adress: Heimseyd
Socken: Heimseyd Berättat av: minna föräldrar
Uppteckningsår: 1938 Född år 1851 i

13.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Linet måste man så Blända dagen
som är den 24 Maj. Ifall man ej såd
de linet på denna dag, Bleu det ej
bländande vitt, en gång när det var
blivit täft (våre) Icke må därmed
utan man fick det ej räktt (linet
skulle nemligen rystas upp med rötter)
så telers det ej rätat ej brätet i
sin tid, för när allt en gång bleu
färdigt till att spåna (spina)
all både ull och lin måste vara
spånat före Lucia dag, Den dagen
samt på aftonen före, fick ej något
gå runt, man fick mala eller spåna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jansson
Härad: Sunnebo Adress: Sunnebo
Socken: Sunnebo Berättat av:
Uppteckningsår: 1938 Född år 1851 i

14
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Släktboken var ej precis någon särskild dag, men skulle aldeles tungt bära något i trädgården eller på häcken. Emellan såda Midsommara. Lemnända gamla i nya, den gamla tog sin bryar den 10-6. I fall någon försunnade, så att han ej fick något litet på på fähusrännan under nämnda tid fick kreaturen besvärat eller bläddat, det går ej han fets. Men måste han slut på Breynolds dagen den 16-8 om man fets ansträngningar ej det med han drömma Båtel den 24-8 om det gjordes han
Skriv endast på denna sida! kyss i breven

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jansson
Härad: Lungeby Adress: Lungeby
Socken: Lungeby Berättat av: Min farsälders
Uppteckningsår: 1938 Född år 1851

Artarna skulle sättas i rader & inte
bedräas, man skulle ha dem i jorden
innan 10 veckor. (Emellan den 24 April
& 4 Maj) Kejskål odlades i nesten
varje liten täppa för att användas
till mat under påsktiden, man
skulle tvungat så den, Markusa-
dagen, den 25 April. Ifall man
sådde just den dagen så åt mark
upp bladen, Potatis skall man
än i denna dag på åker sätta i
9 veckor på Marsjäd i 7 veckor

15
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jonasson
 Härad: Sunnebo Adress: G. Hanneys
 Socken: Hanneys + Tättja Berättat av: minna Täradeal
 Uppteckningsår: 1938 Född år 1851 i

16
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Den första maj^{valleda} kunde man släppa
 korarna. Man plögde sägen, sedan
 den första maj skall gälla i
 gälla ha ett riktigt bete då däre-
 mot den tiende maj var den
 egentliga betes, släppdagen
 därefter behövde man ge något
 inefoder den tiende maj är det
 fullt mullbete.
 Täradeal skulle alltid släppa
 på Vårnattens sedan den dagen
 var ej vägnarna så när gången
 för efter vårnattens gick man
 ut för att skrika i skogen (skogen)

Skriv endast på denna sida!

omkring 1840-50 tal

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edda Jonasson
 Härad: Limmerå Adress: Limmerå
 Socken: Limmerå Berättat av: min Morfar
 Uppteckningsår: 1938 Född år _____ i _____

17
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Bortleyting var då frallen kunde taga ett icke krästnat barn som låg hos modern, och dölja sitt, ifall att elden ej var släkt i geman (spishåll) och modern ej tog barnet med sig ut, kunde ej frallen byta. om det än ej var krästnat. då det hadde blivit krästnat hadde ej frallen någon ådra. Om föräldrarna hadde att de fått en bortleyting skulle modern elda i ungmen så att den blev riktigt het men ej sopa ut glödena, så skulle hon sätta bortleytingen på greslan när hon då skulle till att nysta in det i ungmen, fick hon höra ett väldigt bråk och hennes barn kom med skriande med arken tag du ditt så far jag mitt

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jonasson
Härad: Sunneda Adress: Hinneryd
Socken: Hinneryd Berättat av: minn förfäder
Uppteckningsår: 1938 Född år 1851 i

16
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15
Kornet som här i Hinneryd var
det egentliga brödsädeslaget skulle
abstrakt om man ville erhålla en
god skörd. Säs, första dagen i sjät-
te veckan, Utan kornen, den
omtalad dagen är den 25 Maj.
Hansen sänder, mestadels i Åttonde
veckan, Halva bakom grän å halva
grä då ska banden en. bause så.

Häst rägen måste man räpa
Mickelsmesse nå, (då månen är i nedan
först efter Mikels dags den 29-9)

på 1800 talet

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5708

Landskap: Småland
Härad: Lummala
Socken: Himmeyd
Uppteckningsår: 1938
Upptecknat av: Edda Jonarsson
Adress: Himmeyd
Berättat av: Ingrid Nilsson
Född år 1851 i Hultegård

19
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kär, och än i dag, är Himmelfärdsdagen
ansedd som den fästa metaldagen, när
var en man som skulle gå och fiska
men hans granne sade, du skall vänta
tills metaredan, nej jag har ej på något
gammalt skrack kaba, så gick han till
en liten skagsgård på stammens ägor
han satte ut gäddkrak, dagen efter gick
han dit, han drog upp men du mätte
det som följde med oss såg ut som ett
flätt kalvhuud, han släppte, det
hela i sjön, sedan gick han dit dagen
efter med nytt gäddrag, då fick man en
stinkaka. Sjön heter än i dag stinkake-sjön
omkring 1700 fälet

Skriv endast på denna sida!

5708

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: Edla Jonasson
 Härad: Lunnbo Adress: Härnösand
 Socken: Härnösand Berättat av: Ingrid Källström
 Uppteckningsår: 1938 Född år 1851 i Hulegård

20
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Rågen skulle man skära när den
 hade en brun ränd längs åt Axet.
 Käret innan det började att
 hänga på kake, om man ej har
 att skära karett innan måste man
 skära det med daggen låg och sedan
 den fallit således innan och efter
 solen gick upp i med

Ett barn man ej fick glömma var
 att vila äring, annars kan Glosan
 det hemmiska odjuret och mättaren
 på Julnatten när man var på väg
 till kyrkan.

omkring 1820

Skriv endast på denna sida!